

ριον 'Ορλώφ, ο οποίος εξυμνεί την Ρωσσίαν δι' εκείνης.

Ἄν ὁ Πέτρος ὁ μέγας ὀργάνωσε τὴν Ρωσσίαν εἰς κράτος ἐκ τοῦ ἔως τότε μοσχορπτικῷ χάους, ἡ Αἰκατερίνη κατέστησε τὴν Ρωσσίαν εὐρωπαϊκὴν χώραν. Ἀπὸ τότε ἡ Ρωσσία ἐσιῆλθεν ὡς ἰσότημος εἰς τὴν ὁμάδα τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. Ἀνοικοδομήθησαν αἱ πόλεις, ὀργανώθησαν ἡ δικαιοσύνη καὶ ὁ στρατός καὶ ἰδρύσθη τὴν πρώτην ἱατρικὴν σχολὴν εἰς τὴν Πετρούπολιν. Νοσοκομεία ἐγέναν διὰ πρώτην φοράν εἰς τὰς μεγάλας πόλεις. Αἱ ὥραια τέχνη ἠνθίσαν καὶ τὸ περιφρον. Ἐρμιάς τῶν ὀφείλων εἰς αὐτὴν ἀπεκτίσθη πινακοθήκη μετ' ἔργα τῶν μεγάλων διδασκάλων τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τῶν νεωτέρων, ὥστε νὰ καταστῇ μουσεῖον ἐπαύμιλλον πρὸς τὰ περιφημότερα τοῦ κόσμου. Ἡ προσωπικότης τῆς ἐρετίκους τὴν προσοχὴν τῶν διανοουμένων τῆς Εὐρώπης. Ὁ Βολταίρος καὶ ὁ Διδερό τὴν ἐπεσκέφθησαν καὶ αἱ μετὰ τὸν ἀλληλογραφία εἶνε ἱστορικαί.

Ἡ ἐγγνωμοσύνη τῆς Αἰκατερίνης πρὸς τὸν 'Ορλώφ τὸν ἐμπνέοντα πάσαν κίνησιν ἥτο τόση ὥστε ἐσκέφθη ἀκόμη καὶ νὰ τὸν ἐπιδανρευθῇ. Τὸ σχέδιον αὐτοῦ τοῦ γάμου ἐγκατελείφθη διὰ τὸν φόβον δημοθυγίας ἀπαναστάσεως ἀπὸ τοὺς ἀντίηλους τοῦ ἰσχυροῦ ἐννοουμένου.

Ἄλλ' ἰδιοσυγκρασία ὅπως τῆς Αἰκατερίνης δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὸν 'Ορλώφ. Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς δὲν ἔλειπεν ὁ ἔρωσ καὶ ἡ αἰσθηματικὴ περιπέτεια οὐτὴ μίαν ἡμέραν.

Μετὰ τὸν 'Ορλώφ ἦλθε ὁ ὄρατος Ποτίμкин καὶ ἔπειτα ἄλλος. Ὁλόκληρον πρωτοκόλλον ὑπῆρχε διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἐννοουμένου τοῦ ἔρωτος τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ ἐκλογὴ ἐνός νέου ἐννοουμένου ἦτο εἶδος τελετῆς. Ὡρίζετο ἡ ἡμέρα τῆς νέας ἐκλογῆς καὶ ἡ Αἰκατερίνη διαβαίνουσα πρὸς ὀλίγων αὐλικῶν ἀπέτεινε ἰδιατερώς τὸν λόγον πρὸς τὸν εὐτυχῆ τῆς ἡμέρας, ὁ ὁποῖος ἔπειτα ἀπὸ ἱατρικὴν βεβαίωσιν διὰ τὴν καλὴν ὑγίαν τὸν ἐγκαθίστατο εἰς διαμέρισμα τοῦ Ἐρμιάς συγκατανοῦν διὰ μουσικῆς θύρας μετ' αὐτοκρατοριῶν. Ἀμέσως ἤρχιζεν ἡ ἀμοιβή του, ἡ ὁποία ἦτο ὀρισμένη εἰς 1.250.000 ρούβλια κατ' ἔτος. Ὁ ἐννοούμενος τῆς αὐτοκρατορίας δὲν ἐπετρέπετο πλέον νὰ ἔχη ἰδιατερώς συνομιλίαν μετ' ἄλλην γυναῖκα. Ἄλλα οἱ ἐρασταὶ τῆς τῆς ἐστοχίοναν πολλὴν περισσότην. Μόνον διὰ τὸν 'Ορλώφ διέθεσε 17 εκατομμύρια ρούβλια καὶ διὰ τὸν Ποτίμкин πενήντα. Οἱ ἔρωτες τῆς ἐν ὅλῳ ἐστοχίοναν εἰς τὸ ρωσικὸν θησαυροφυλάκιον περὶ τὰ 100 εκατομμύρια ρούβλια, ποσὸν ἐκπληκτικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἄλλ' οἱ ἐρασταὶ δὲν ἦσαν λίγοι.

Ὁ Βισένσκι, ὁ 'Ορλώφ, ὁ Βασιλιτζίφ, ὁ Ποτίμкин, ὁ Ζαβαντόφ, ὁ Ζόριτς, ὁ Κορτζάκοφ, ὁ Γερμολόφ, ὁ Πομονόφ, ὁ Πλάτω Ζουμπόφ, ὁ Βαλεριάνοφ Ζουμπόφ. Αὐτοὶ εἶνε μόνον οἱ ἐπίσημοι. Ἐξ ἐπιστολῆς Ἀγγλοῦ διπλωμάτου ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἔχομεν ὥρατον δοκομένο διὰ τὴν ἐρωτικὴν ἰδιοσυγκρασίαν τῆς Αἰκατερίνης. Εἶνε ἐμυστήριον τῆς ἰδίας πρὸς τὴν κόμησσαν Ποτόκκα. Ἡ φύσις ποὺ μετέβαινε νὰ γεννηθῇ μέσα στοὺς πάγους τοῦ βορρᾶ, ποὺ ἔδωκε μιά ψυχὴ φλογερὴ καὶ ἐβλάβε μέσα σ' αὐτὴν τὴν ψυχὴ ἀκατάσχετη ὀσπὶ πρὸς τὸν ἔρωτα. Ἐνῶς ἐγγνώρισε τῆς ἡδονῆς. Αἱ αἰσθησεις μὴν εἶχαν συνηθεῖσαι καὶ οὐτὴ αὐτὴ ἡλικία δὲν μπορεῖ νὰ μετέβαινε νὰ χάσῃ αὐτὴ τὴν συνηθεῖσαι. Ἄλλως τε αὐτὸ τὸ πάθος ποὺ ὑπῆρχε πάντοτε περισσότερον χρήσιμο παρὰ ἐπιβλαβές. Ἐστὼ ἀπὸ τὴν τύχην, ἔστω ἀπὸ τὸ πρόνομα δὲν εἶχε ποτε γιὰ ἐννοουμένους παρὰ ἀνδρὲς ἱκανοὺς νὰ ὑπερασπίσουν τὰ συμφέροντα μὴν καὶ ἀντιπρὸς τὸν ἐαυτὸ μὴν μερικῆς φαντασιολητικῆς ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια, ἐκείνοι ποὺ ἦσαν τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν τῶν φαντασιολητικῶν ἔμειναν πάντοτε σὲ ἀλόστασι ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως τοῦ κράτους. Δὲν ἐληρομύνησαν ποτὲ ὅτι τὰ ἀτυχήματα τῆς βασιλείας τῆς Ἀννας καὶ τῆς Ἐλισάβετ δὲν ὀφείλοντο παρὰ εἰς ἀναίτους ἐρωσμούς.

Ἡ Αἰκατερίνη δὲν εἶχε ἀδίκον.

Διονύσιος Α. Κόκκινος

✱

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ

Τὸ τραγουδίον αὐτὸ δημώδες ἄσμα, τὸ κατ' ἐρωταπόκρισιν, ψάλλεται μετὰ τὸν γάμον καὶ τὸν πανθόδρομ καὶ τῆς νύφης ὅταν ψάσῃ αὐτὴ ἐμπλὸς στο ἐπί τοῦ γαμήλιου.

- Γονεῖς. — Πέξα, ρόιδο, πέξα μῆλο, πέξα δροσερὸ σταφύλι.
 Νύμφη. — Δὲν πεζεύω, χαμαρόνω, χάρισμα πολὺ γυρεῖω.
 Χορός. — Τάξε, πεθερὲ, τῆς νύφης.
 Πενθερός. — Μιά μηλόρα, δυὸ μηλόρες.
 Νύμφη. — Δὲν πεζεύω, χαμαρόνω, χάρισμα πολὺ γυρεῖω.
 Πενθερός. — Πέντε γίδες μετ' τροχάνια, πέντε μύλλια φουστάνια.
 Νύμφη. — Δὲν πεζεύω, χαμαρόνω, χάρισμα πολὺ γυρεῖω.
 Πενθερός. — Τέσσαρα παχειὰ χράρια καὶ τὴν κοῦλια τὴν φοράδα.

Τοτ' ἡ νύμφη προσκυνεῖ καὶ ἂν τὸ φάρο ροβολεῖ.
 καὶ ὁ γαμπρὸς πῆρε τὴν νύμφη καὶ 'ς τὸ σχοῖν' ἀποκουμήθη.

(Ἐκ τῆς Συλλογῆς Μ. Αελέκου)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΙΑ ΠΙΚΡΑ

Τὰ πρώτα μου χρόνια τὰς ἔχασα τῆς θάλασσας ἐκεῖ τὴν ῥηχὴ καὶ τὴν ἡμερὴ, τὴν ῥηχὴ καὶ τὴν ἡμερὴ, τὴν ῥηχὴ καὶ τὴν ἡμερὴ.

Καὶ κάθε φορὰ ποὺ μπροστά μου, ἡ πρωτάνθιστη ζουβὴ προβάλλει, καὶ βλέπω τὰ δνείρατα καὶ ἀκούω τὰ μιλήματα τῶν πρώτων μου χρόνων κοντὰ στὰς ῥηχὴς.

στενάζεις, καρδιά μου, τὸ ἴδιο ἀναστενάσμα :
 Νὰ ζοῦσα καὶ πάλι
 στὴ θάλασσα ἐκεῖ τὴν ῥηχὴ καὶ τὴν ἡμερὴ,
 στὴ θάλασσα ἐκεῖ τὴν πλατεῖα, τὴν μεγάλη.

Μιά μένα εἶν' ἡ μοῖρα μου, μιά μένα εἶν' ἡ χάρις μου,
 δὲ γνώρισα καὶ ἄλλη :
 Μιά θάλασσα μέσα μου σὰ λίμνη γλυκύστροφη
 καὶ σὰν ὠκεανὸς ἀνοιχτὴ καὶ μεγάλη.

Καὶ νὰ ! μέσ' τὸν ὕμνον ποὺ τὴν ἔφερε τόνειρο
 κοντὰ μου καὶ πάλι
 τὴ θάλασσα ἐκεῖ τὴν ῥηχὴ καὶ τὴν ἡμερὴ,
 τὴ θάλασσα ἐκεῖ τὴν πλατεῖα, τὴν μεγάλη.

Κ' ἐμὲ, τρισαλλοῖμονο ! μιά πικρά μετ' πίκρυναι,
 μιά πικρά μεγάλη,
 καὶ δὲ μοῦ τὴ γλυκύνη, πανῶριο ξαγνάντεμα
 τῆς πρώτης λαχτάρας μου, καλὸ μὴν ἀζρογιά !

Ποῖα τάχα φουρτοῦνα φουρτοῦνιαζε μέσα μου
 καὶ ποῖα ὄνειρο, ποῦ δὲν μὴν κοίμιζες καὶ δὲν τὴν ἀνάπνευες,
 πανῶριο ξαγνάντεμα, κοντὰ στὰς ῥηχὴς ;

Μιά πικρά εἶν' ἀμύλητη, μιά πικρά εἶν' ἀξίγητη,
 μιά πικρά μεγάλη,
 ἡ πικρά ποὺ εἶν' ἀβυστῆ καὶ μέσ' σὺν παρίδεσσι
 τῶν πρώτων μας χρόνων κοντὰ στὰς ῥηχὴς.

[Οἱ Καρμὸι τῆς Ἀμφοδάλιας]

Κωστής Παλαμάς

Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΝΑΤΑ

Μάστορά μου κανατὰ, καὶ ζωγράφος νὰ καθίσῃ
 Μὴ τὸ πέρνεις χορατὰ, ἔμβροτα νὰ τὴν στολίσῃ.
 Σοὺ τὸ λέγω στὰ γεμάτα, Νὰ τῆς κόμην πρασιναῖδες.
 Νὰ μοῦ φέρῃς μιά κανατὰ, καὶ Σατύρους καὶ Μαινάδες,
 Πλουμιστὴ καὶ χρυσωμένη, Στάμναις, πλόσσαις καὶ λαγίνας.
 Καὶ μετ' ὅτροπον καρωμένη, Καὶ σταφύλια καὶ κορίνας.
 Ποὺ καθέναν νὰ θανατῇ, καὶ ὁ Βαῖχος εἰς τὴν μέση.
 «Βρέ, τ' εἶν' τοῦτο!» καὶ φωνάζῃ. Νὰ κρατῇ τὴν πρώτη θέσι.

(Αντά)

Α. Κιτταρζηνός

ΖΟΥΓΡΑΦΙΕΣ

Μονάχη βγήκες τὸ πουργὸ καὶ πήγες στὸ λεῖβαδι
 καὶ ὅλα τ' ἀνθάμα σύβηκαν στὰ πόδια σου μπροστά,
 Μὰ δὲν τοῖς χάριξες ἐσὺ κανένα γέλιο ἢ χάρδι,
 μὴν ἔτρεχες... Κι' ἀλλούθωναν καὶ αὐτὰ κοπαδιαστὰ.

Π
 Τὸ φίλημά σου—ὁ θησαυρὸς—ὄργε στὸ μέτωπό μου.
 Κι' ὅταν παρῶρα σ' ἀφῆσα καὶ πῆρα τὸ βουνάκι
 μετ' ὅσοι μετ' ἔβηναν στὰ μεσὰ τοῦ δρόμου,
 νὰ μοῦ τὸ κλέβουν θέλοντας χίλια στοιχεῖα καὶ δράζου.
 (Τὰ Τραγούδια τοῦ Ἀπριλίου)

Ρ. γκς Γκρόφης